

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра правового забезпечення підприємницької діяльності та
фінансової безпеки
Навчально-науковий інститут №5**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Методологія фінансових розслідувань»
обов'язкових компонент
освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
(фінансова безпека та фінансові розслідування)**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 14.08.2024р. №8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методично
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 13.08.2024 р. №7

Розглянуто на засіданні кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки ННІ №5 протокол від 18.08.2024р. №10

Розробник:

1. Доцент кафедри правового забезпечення підприємницької діяльності та фінансової безпеки Навчально-наукового інституту №5 ХНУВС, к.ю.н., Добровінський А.В.

Рецензенти:

1. Декан факультету економічних відносин та фінансів Державного біотехнологічного університету, д.е.н., професор Ларіна Т.Ф.;
2. Доцент кафедри соціальних та економічних дисциплін Навчально-наукового інституту №4 ХНУВС, к.е.н., доцент Павленко Н.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS 8 Загальна кількість годин 240 Кількість тем 8	07 «Управління та адміністрування» 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» <u>другий (магістерський) рівень</u> <u>вищої освіти</u> (назва СВО)	Навчальний курс <u>1</u> (номер) Семестр <u>2</u> (номер) Вид контролю: <u>екзамен</u> (екзамен, залік)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – <u>48</u> ; (години)		Лекції – <u>12</u> ; (години)
Практичні заняття – <u>52</u> ; (години)		Практичні заняття – <u>12</u> ; (години)
Самостійна робота – <u>140</u> ; (години)		Самостійна робота – <u>216</u> ; (години)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Методологія фінансових розслідувань» - формування знань про основи виявлення, документування і розслідування економічних злочинів, на підґрунті узагальнення знань, отриманих при вивченні кримінології, кримінального і кримінально-процесуального права, криміналістики, судової бухгалтерії, експертології, інформатики, інформаційного права та інших дисциплін, пов'язаних з капіталооборотними операціями та з вчиненням, виявленням, документуванням і розслідуванням фінансових злочинів

Завданнями вивчення дисципліни «Методологія фінансових розслідувань» є з'ясування головних засад, напрямів та принципів здійснення фінансових розслідувань.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

– основні ідеї, позиції в дискусіях науковців і практиків-юристів щодо перспектив кримінологічного чи кримінально-правового значення понять «економічні злочини», «злочини у сфері економіки», уміти аргументувати свій вибір з цих питань;

нормативно-правові та інструктивно-методичні матеріали з юридично значимих для збору доказів – ключових питань регулювання банківської, зовнішньоекономічної, фінансово-господарської діяльності, сфери оподаткування тощо;

основні етапи, напрями і стадії виявлення, документування і розслідування економічних злочинів;

основні форми оперативно-процесуальної, криміналістичної та кримінально-процесуальної фіксації доказів про вчинені економічні злочини.

вміти:

зробити вибір тої чи іншої позиції з дискусійних питань спецкурсу, або запропонувати свою власну позицію відмінну від існуючих;

не просто приєднатись чи запропонувати власну позицію, а аргументувати своє приєднання до чийсь позиції або науково-вивірено обґрунтувати нову власну позицію з дискусійних питань навчального курсу;

застосовувати економіко-кримінологічний моніторинг для дослідження тої чи іншої сфери фінансово-господарських відносин, моделювання можливих способів економічних злочинів, прогнозування, виявлення оперативно - і кримінально-процесуальної та криміналістичної фіксації капіталооборотних і документальних слідів чи інших доказів про вчинення економічних злочинів.

Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в професійній діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування в ході професійної діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначенністю умов і вимог до професійної, навчальної або дослідницької діяльності.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-2	Здатність працювати автономно та проявляти лідерські навички
	ЗК-3	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
	ЗК-5	Здатність до мотивації та досягнення спільної мети
	ЗК-9	Здатність спілкуватись іноземними мовами у професійній діяльності
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	ФК-1	Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для

		здійснення професійної та наукової діяльності .
ФК-2		Здатність аналізувати фінансову і монетарну політику та обґрунтовувати напрями їх удосконалення.
ФК-8		Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика процесу розслідування фінансових злочинів.

Економічна безпека держави у сучасних умовах. Суть та поняття фінансового злочину.

Види фінансових злочинів. Основні елементи фінансових злочинів. Система протидії фінансовим злочинам. Джерела доказів щодо фінансових злочинів.

Суб'єкти фінансових розслідувань. Система заходів для розслідування фінансових злочинів. Стан боротьби з фінансовими злочинами: зарубіжний та вітчизняний досвід.

Тема 2. Організаційно – правове забезпечення здійснення фінансових розслідувань

Загальна характеристика повноважень органів державної влади у сфері фінансових розслідувань. Правове забезпечення діяльності оперативно-розшукових апаратів та слідчих підрозділів. Проблеми взаємодії суб'єктів фінансових розслідувань. Вплив декриміналізації національного законодавства на формування фінансової безпеки держави. Правовий статус органів фінансових розслідувань. Суб'єкти фінансових розслідувань. Розкрадання грошових коштів або товарно-матеріальних цінностей без наступного приховування нестачі та з подальшим приховуванням нестачі. Міжнародний досвід правового забезпечення та співробітництво у сфері протидії фінансовим злочинам. Шляхи удосконалення законодавчого забезпечення фінансових розслідувань.

Тема 3. Фінансові злочини у сфері господарської діяльності.

Загальна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. Суб'єкти злочинів у сфері господарської діяльності. Фінансові злочини у банківській сфері. Фінансові злочини у сфері грошового обігу. Фінансові злочини у сфері підприємництва. Фінансові злочини у сфері банкрутства. Фінансові злочини у сфері використання фінансових ресурсів. Фінансові злочини у сфері обслуговування споживачів. Фінансові злочини у сфері обігу цінних паперів. Суб'єкти злочинів у сфері цінних паперів. Способи підробки документів об'єктів приватизації. Фінансові злочини у сфері приватизації державного та комунального майна. Схеми вчинення злочинів у сфері приватизації державного майна.

Тема 4. Способи вчинення фінансових злочинів.

Поняття ухилення від оподаткування кримінального характеру. Встановлення схем фінансових злочинів та їх роль у розслідуванні кримінальних справ. Місце податкових злочинів серед інших економічних злочинів. Способи вчинення податкових злочинів та їх структурні елементи. Ухилення від сплати ПДВ та його відшкодування з бюджету при проведенні експортних операцій. Ухилення від сплати ПДВ при проведенні імпорتنих операцій. Фінансові схеми щодо заниження податкових зобов'язань. Неподання або несвоєчасне подання декларацій про прибуток та розрахунки. Приховування прибутку при поданні декларацій про відсутність оподатковуваного прибутку. Реалізація продукції за готівку і не відображення цього бухгалтерському обліку. Подання листів з проханням звільнення від податків у зв'язку з відсутністю господарської діяльності. Взаємодія податкової і митної служби у викритті незаконного відшкодування ПДВ.

Тема 5. Фінансові злочини пов'язані з використанням фіктивних суб'єктів підприємництва.

Поняття фіктивної фірми. Мета створення фіктивної фірми. Фінансові злочини з ухилення від сплати податків з використанням фіктивних суб'єктів підприємництва. Класифікація способів вчинення фінансових злочинів ухилень від сплати податків. Важливість класифікації податкових правопорушень для попереднього слідства. Доказова база використання фіктивної фірми. Оцінка доказів фіктивної підприємницької діяльності. Роль аудиту у встановленні податкових злочинів.

Тема 6. Аналітична діяльність у механізмі виявлення ухилень від сплати податків

Роль судово-бухгалтерської експертизи документальних слідів. Аналіз документів (як основного носія інформації). Найбільш характерні ознаки слідів фінансових злочинів. Здобуття слідів фінансових злочинів та визнання їх доказами. Види слідів фінансового злочину. Оцінка доказів сліду фінансового злочину та його кваліфікація. Суть аналітичної діяльності та її роль у викритті фінансових злочинів. Оформлення результатів аналітичної роботи та способи їх реалізації. Найбільш характерні напрямки аналітичної діяльності щодо викриття податкових правопорушень. Методи оперативно-аналітичної роботи (непрямі методи доказування заниження бази оподаткування).

Тема 7. Структура первинного матеріалу про злочин та його оцінка на стадії порушення кримінальної справи. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування.

Організація попередніх перевірок. Вимоги до матеріалів первинної перевірки. Оцінка зібраних матеріалів та їх судова перспектива. Оцінка зібраних матеріалів за участю ініціатора перевірки. Джерела доказів щодо фінансових злочинів. Структура узагальнених матеріалів за фактами фінансових злочинів. Проблеми оцінки доказів фінансових злочинів. Вибір способу реалізації матеріалів щодо податкового злочину. Стадії реалізації матеріалів. Планування реалізації матеріалів. Способи реалізації оперативно-розшукових матеріалів. Взаємодія слідчого та оперативного працівника в ході реалізації матеріалів оперативно-розшукової діяльності.

Тема 8. Порядок примусового стягнення до бюджетів фінансових зобов'язань платників податків.

Шляхи здійснення примусових заходів щодо грошових зобов'язань платників податків. Права та обов'язки платників податків при наявності податкового боргу. Підстави для примусового стягнення боргу. Порядок забезпечення погашення боргу шляхом застосування податкової застави. Визначення суми платежу та боргу платника. Порядок погашення боргу шляхом продажу активів, що перебувають у податковій заставі. Порядок погашення боргу підприємств, що перебувають у державній власності. Порядок погашення платежів у разі реорганізації підприємства. Порядок погашення платежів у разі ліквідації підприємства. Джерела погашення платежів або боргу платника. Порядок розстрочення та зарахування заборгованості минулих періодів.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	
Тема № 1. Загальна характеристика процесу розслідування фінансових злочинів.	24	6		4		14	Екзамен
Тема № 2. Організаційно – правове забезпечення здійснення фінансових розслідувань	30	6		6		18	
Тема № 3. Фінансові злочини у сфері господарської діяльності.	32	6		8		18	
Тема № 4. Способи вчинення фінансових злочинів.	30	6		6		18	
Тема № 5. Фінансові злочини пов'язані з використанням фіктивних суб'єктів підприємництва.	32	6		8		18	
Тема № 6. Аналітична діяльність у механізмі виявлення ухилень від сплати податків	32	6		8		18	

Тема № 7. Структура первинного матеріалу про злочин та його оцінка на стадії порушення кримінальної справи. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування.	30	6		6		18
Тема № 8. Порядок примусового стягнення до бюджетів фінансових зобов'язань платників податків.	30	6		6		18
Всього:	240	48		52		140

4.1.2 Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	
Тема № 1. Загальна характеристика процесу розслідування фінансових злочинів.	24	1		1		22	Екзамен
Тема № 2. Організаційно – правове забезпечення здійснення фінансових розслідувань	30	1		1		28	
Тема № 3. Фінансові злочини у сфері господарської діяльності.	32	2		2		28	
Тема № 4. Способи вчинення фінансових злочинів.	30	2		2		26	
Тема № 5. Фінансові злочини пов'язані з використанням фіктивних суб'єктів підприємництва.	32	2		2		28	
Тема № 6. Аналітична діяльність у механізмі виявлення ухилень від сплати податків	32	2		2		28	
Тема № 7. Структура первинного матеріалу про злочин та його оцінка на стадії порушення	30	1		1		28	

кримінальної справи. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування.						
Тема № 8. Порядок примусового стягнення добюджетів фінансових зобов'язань платників податків.	30	1		1		28
Всього:	240	12		12		216

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Завдання що виносяться на самостійну роботу курсанта (студента, слухача)		Література:
	Тема № 1. Загальна характеристика процесу розслідування фінансових злочинів	
	Опрацювати наступні питання: 1. Сучасний стан економічної безпеки держави. 2. Поняття фінансового злочину. 3. Система заходів щодо розслідування фінансових злочинів. 4. Суб'єкти фінансових розслідувань.	З переліку літератури номера: 2, 19, 21, 24, 46, 47, 53, 59, 61, 54
	Тема № 2. Організаційно – правове забезпечення здійснення фінансових розслідувань	
	Опрацювати наступні питання: 1. Загальна характеристика повноважень органів державної влади у сфері фінансових розслідувань. 2. Правове забезпечення діяльності оперативно-розшукових апаратів та слідчих підрозділів. 3. Основні форми взаємодії суб'єктів фінансових розслідувань. 4. Міжнародні стандарти правового забезпечення та співробітництво у сфері протидії фінансовим злочинам.	З переліку літератури номера: 1, 2, 3, 24, 30, 44, 49, 55, 64, 68
	Тема № 3. Фінансові злочини у сфері господарської діяльності	
	Опрацювати наступні питання: 1. Загальна характеристика злочинів у сфері господарської діяльності. 2. Злочини у кредитно-фінансовій сфері та банківській сферах. 3. Злочини у сфері грошового обігу. 4. Злочини у сфері підприємництва. 5. Злочини у сфері банкрутства. 6.	З переліку літератури номера: 2, 3, 6, 17, 20, 25, 33, 50, 58, 62

Злочини у сфері використання фінансових ресурсів.	
Тема № 4. Способи вчинення фінансових злочинів	
Опрацювати наступні питання: 1. Поняття ухилення від оподаткування кримінального характеру. 2. Способи вчинення податкових злочинів та їх структурні елементи. 3. Фінансові схеми щодо заниження податкових зобов'язань. 4. Особливість механізму відшкодування ПДВ в Україні. 5. Найбільш поширені способи незаконного відшкодування ПДВ	3 переліку літератури номери: 1-19
Тема № 5. Фінансові злочини пов'язані з використанням фіктивних суб'єктів підприємництва	
Опрацювати наступні питання: 1. Поняття фіктивної фірми. 2. Типові прийоми створення фіктивних фірм. 3. Роль фіктивної фірми у злочинній схемі ухилення від оподаткування. 4. Оцінка доказів фіктивної підприємницької діяльності.	3 переліку літератури номери: 2, 4, 5, 6, 10, 11.
Тема № 6. Аналітична діяльність у механізмі виявлення ухилень від сплати податків	
Опрацювати наступні питання: 1. Аналіз документів (як основного носія інформації). 2. Найбільш характерні ознаки слідів фінансових злочинів. 3. Оцінка доказів сліду фінансового злочину та його кваліфікація. 4. Суть аналітичної діяльності та її роль у викритті фінансових злочинів. 5. Найбільш ефективні методи оперативно-аналітичної роботи. 6. Непрямі методи доказування заниження бази оподаткування.	3 переліку літератури номери: 2, 4, 5, 20, 23, 33, 41, 48, 56, 67
Тема № 7. Структура первинного матеріалу про злочин та його оцінка на стадії порушення кримінальної справи. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування	
Опрацювати наступні питання: 1. Джерела доказів щодо фінансових злочинів. 2. Структура узагальнених матеріалів за фактами фінансових злочинів. 3. Проблеми оцінки доказів фінансових злочинів. 4. Вибір способу реалізації матеріалів щодо податкового злочину. 5. Стадії реалізації	3 переліку літератури номери: 13, 14, 21, 23, 39, 65

	матеріалів. 6. Роль планування реалізації матеріалів.	
	Тема № 8. Порядок примусового стягнення до бюджетів фінансових зобов'язань платників податків	
	Опрацювати наступні питання: 1. Етапи здійснення примусових заходів щодо грошових зобов'язань платників податків. 2. Права та обов'язки платників податків при наявності податкового боргу. 3. Порядок визначення суми платежу та боргу платника. 4. Джерела погашення платежів і боргу платника.	З переліку літератури номери: 3, 5, 20, 22, 25, 31

5. Індивідуальні завдання

5.1.1 Теми рефератів

1. Економічна безпека держави у сучасних умовах
2. Суть та поняття фінансового злочину. Види фінансових злочинів.
3. Джерела доказів щодо фінансових злочинів
4. Стан боротьби з фінансовими злочинами: зарубіжний та вітчизняний досвід.
5. Правовий статус органів фінансових розслідувань.
6. Міжнародні угоди у сфері протидії фінансовим злочинам.
7. Досудове розслідування кримінальних справ щодо злочинів фінансового та економічного характеру.
8. Суб'єкти злочинів у сфері господарської діяльності.
9. Механізм виявлення правового порушення порядку заняття господарською та банківською діяльністю.
10. Загальна класифікація злочинів у господарській сфері.
11. Здобуття слідів фінансових злочинів та визнання їх доказами.
12. Види слідів фінансового злочину.

6. Методи навчання

Метою лекційного курсу є формування знань про основи виявлення, документування і розслідування економічних злочинів, на підґрунті узагальнення знань, отриманих при вивченні кримінології, кримінального і кримінально-процесуального права, криміналістики, судової бухгалтерії, експертології, інформатики, інформаційного права та інших дисциплін, пов'язаних з капіталооборотними операціями та з вчиненням, виявленням, документуванням і розслідуванням фінансових злочинів.

Аудиторні заняття проводяться у формі лекцій та практичних занять, на яких слухачі повинні приймати участь у дискусії навколо попередньо визначених тем, виступати з рефератами або іншими тезами виступів, вміти формулювати і відстоювати свою позицію.

Самостійне оволодіння та поглиблення знань полягає у вивченні рекомендованої навчальної та теоретичної літератури, а також джерел методології фінансових розслідувань. Обсяг, зміст і форма індивідуальної роботи з студентами визначаються викладачем. Це може бути участь у науковому дослідженні, написання

реферату, участь у науково-практичній конференції студентського наукового товариства тощо.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Поняття фінансового злочину.
2. Система заходів щодо розслідування фінансових злочинів.
3. Міжнародні стандарти правового забезпечення та співробітництво у сфері протидії фінансовим злочинам.
4. Види фінансових злочинів.
5. Система протидії фінансовим злочинам.
6. Правове регулювання фінансових розслідувань.
7. Суб'єкти фінансових розслідувань.
8. Правове забезпечення діяльності оперативно-розшукових апаратів та слідчих підрозділів.
9. Проблеми взаємодії суб'єктів фінансових розслідувань.
10. Правовий статус органів фінансових розслідувань.
11. Стан боротьби з фінансовими злочинами в Україні.
12. Удосконалення законодавчого забезпечення фінансових розслідувань.
13. Поняття ухилення від оподаткування кримінального характеру.
14. Способи вчинення податкових злочинів та їх структурні елементи.
15. Фінансові схеми щодо заниження податкових зобов'язань.
16. Місце податкових злочинів серед інших економічних злочинів.
17. Найбільш поширені податкові злочини в Україні.
18. Встановлення схем фінансових злочинів та їх роль у розслідуванні кримінальних справ.
19. Особливість механізму відшкодування ПДВ в Україні.
20. Найбільш поширені способи незаконного відшкодування ПДВ.
21. ПДВ – один з криміналізованих податків.
22. Етапи розслідування кримінальних справ щодо незаконного відшкодування ПДВ.
23. Суть доказів незаконного відшкодування ПДВ.
24. Поняття фіктивної фірми.
25. Роль фіктивної фірми у злочинній схемі ухилення від оподаткування.
26. Оцінка доказів фіктивної підприємницької діяльності.
27. Мета створення фіктивної фірми.
28. Злочинна схема за участю фіктивної фірми.
29. Доказова база використання фіктивної фірми.
30. Класифікація податкових правопорушень.
31. Роль аудиту у встановленні податкових правопорушень.
32. Важливість класифікації податкових правопорушень для попереднього слідства.
33. Аналіз документів (як основного носія інформації).
34. Найбільш характерні ознаки слідів фінансових злочинів.
35. Оцінка доказів сліду фінансового злочину та його кваліфікація.
36. Здобуття слідів фінансових злочинів та визнання їх доказами.
37. Види слідів фінансового злочину.
38. Роль судово-бухгалтерської експертизи документальних слідів.
39. Суть аналітичної діяльності та її роль у викритті фінансових злочинів.
40. Найбільш ефективні методи оперативно-аналітичної роботи.
41. Непрямі методи доказування заниження бази оподаткування.
42. Найбільш характерні напрямки аналітичної діяльності щодо викриття податкових правопорушень.
43. Оформлення результатів аналітичної роботи та способи їх реалізації.
44. Джерела доказів щодо фінансових злочинів.
45. Структура узагальнених матеріалів за фактами фінансових злочинів.
46. Проблеми оцінки доказів фінансових злочинів.

47. Організація попередніх перевірок.
48. Вимоги до матеріалів первинної перевірки.
49. Оцінка зібраних матеріалів та їх судова перспектива.
50. Вибір способу реалізації матеріалів щодо податкового злочину.
51. Стадії реалізації матеріалів.
52. Роль планування реалізації матеріалів.
53. Оцінка зібраних матеріалів за участю ініціатора перевірки.
54. Способи реалізації оперативно-розшукових матеріалів.
55. Взаємодія слідчого та оперативного працівника в ході реалізації матеріалів оперативно-розшукової діяльності.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи включають у себе поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських, практичних, лабораторних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських, практичних та лабораторних занять і має за мету перевірку засвоєння знань, умінь і навичок студентом з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат навчальних занять за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок під час навчальних занять протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Студент, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або

самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна} \\ \text{кількість балів} \\ \text{(перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{навчальних} \\ \text{занять за} \\ \text{семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Результат} \\ \text{самостійно} \\ \text{ї} \\ \text{роботи за} \\ \text{семестр} \end{array} \right) / 2 \cdot 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках студентів, залікових книжках. **Присутність студентів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.** Якщо студент не з'явився на підсумковий контроль (залік), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік, екзамен) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі (заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (заліку), які використовуються при розрахунку успішності студентів, становить – **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (заліку).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів} \\ \text{за підсумковим} \\ \text{контролем} \end{array}$$

Студент, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен чи залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену чи заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Студентам, які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Студенти, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю,

відраховуються з Університету.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\frac{\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни}}{2} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр}}{1} + \frac{\text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{1}$$

Вимоги до здобувачів вищої освіти щодо засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної або індивідуальної роботи.

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
є менше 4 позитивних оцінок	Підготувати реферат, підготувати конспект за темою самостійної роботи, вирішити практичне завдання тощо.	Отримати за результатами підсумкового контролю не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
94-96			
90-93			
85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією-двома значними помилками.
80-84			
75 – 79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками.
70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, але прогалини не носять істотний характер, потрібні практичні

65-69			навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана, деякі з виконаних завдань містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-64		Е	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково, потрібні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-40			
1–20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєний, потрібні практичні навички роботи несформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література

Основна

1. Авер'янов В. Б. Нова доктрина українського адміністративного права: концептуальні позиції / В. Б. Авер'янов // Право України. – 2006. – № 5. – С. 11 – 15.
2. Антипов В. І. Тіньова економіка та економічна злочинність : світові тенденції, українські реалії та правові засоби контролю (теоретико-методологічне узагальнення) / В. І. Антипов. – Вінниця : ДП ДКФ, 2006. – 1040с.
3. Антонов К. В. Основні напрямки державно-правової охорони економічної діяльності / К. В. Антонов // Вісник ЛІВС МВС України. – 2001. – № 1. – С. 3.
4. Бандурка О. М. Податкове право : наук.-практ. посіб. / О.М. Бандурка, В.Д. Понікаров, С. М. Попова. – Київ : ЦУЛ, 2012. - 312 с.

Додаткова

5. Бандурка О. М. Протидія злочинності та профілактика злочинів: монографія / О. М. Бандурка, О. М. Литвинов. – Харків : ХНУВС, 2011. – 308 с.
6. Берзін П. С. Проблеми кримінальної відповідальності за незаконну конвертацію грошей, що вчиняється організованими злочинними групами // Збірник наукових праць Харківського Центру по вивченню організованої злочинності спільно з Американським Університетом у Вашингтоні. Вип. 6. – Х. : Харківський Центр по вивченню організованої злочинності спільно з Американським Університетом у Вашингтоні, 2003.– С. 27 – 69.
7. Біленчук П. Д. Способи протидії злочинних угруповань діяльності правоохоронних органів у розслідуванні злочинів / П. Д. Біленчук, І. О. Луговий // Наук. вісн. Нац. акад. внутр. справ України. – 2003. – № 1. – С. 195–200.
8. Білоус В. В. Використання фіктивних підприємств при вчиненні

- економічних злочинів / В. В. Білоус // Правничий часопис Донецького університету. – 2002. – № 1 (7).
– С. 73 – 76.
9. Білоус В. В. Злочинні технології організації та діяльності конвертаційних центрів / В. В. Білоус // Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ: Збірник наукових праць. – 2002. – № 3 (9). – С. 271 – 280.
  10. Білоус В. В. Місце фіктивних суб'єктів підприємницької діяльності в процесі тінізації економіки України / В. В. Білоус // Збірник наукових праць Харківського Центру по вивченню організованої злочинності спільно з Американським Університетом у Вашингтоні. Випуск шостий. – Харків: Харківський Центр по вивченню організованої злочинності спільно з Американським Університетом у Вашингтоні, 2003. – С. 70 – 101
  11. Білоус В. Т. Координація боротьби з економічною злочинністю : монографія / В. Т. Білоус. – Ірпінь, Академія ДПС України, 2002. – 449 с.
  12. Білоус В. Т. Податкова міліція як новий суб'єкт оперативно-розшукової діяльності / В. Т. Білоус // Теорія оперативно-службової діяльності : Наукове видання. – Львів, 2000. – С. 19-26.
  13. Білоус В. Т. Доказування при розслідуванні податкових злочинів : монографія / В. Т. Білоус, Г. Л. Чигрина, В. К.Шкарупа. – Ірпінь, АДПСУ, 2002. – 179 с.
  14. Бригінець О. О. Вплив світової економічної кризи на економічну безпеку держави / О. О. Бригінець // Право та управління. – 2012. - № 3. – С. 54-64. [Електронний ресурс]. - Режим доступу до журн.: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/prtup/2012_3/5brug.pdf.
  15. Бригінець О. О. Декриміналізація національного законодавства та формування фінансової безпеки держави / О. О. Бригінець // Держава і право. – 2011. – № 54. - С. 250-255.
  16. Бригінець О. О. Забезпечення реалізації адміністративно-правового статусу податкової міліції як спеціалізованого підрозділу по боротьбі з податковими правопорушеннями / О. О. Бригінець // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. – 2010. - № 3. - С. 197-205.
  17. Бригінець О. О. Онтологія адміністративно-правового статусу державної податкової служби України / О. О.Бригінець // Фінансове право. – 2009. - № 4. – С. 15-18.
  18. Бригінець О.О. Перспективи правового забезпечення модернізації державної податкової служби України / О.О.Бригінець // Право та управління. – 2010. - № 1 – С. 12-19. [Електронний ресурс]. - Режим доступу до журн.: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/prtup/2010_1/pdf/10boosou.pdf.
  19. Бригінець О. О. Реалізація статусу державної податкової служби України / О.О. Бригінець // Держава і право. – 2010. - № 48. – С. 274-281.
  20. Буханевич О.М., Бригінець О.О. Функції державної податкової служби України щодо захисту прав суб'єктів господарювання / О. М. Буханевич, О.О. Бригінець // Наука і правоохоронна. – 2009. - № 4(6). – С. 224-231.
  21. Бюджетний кодекс України : Закон України [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
  22. Варналій З. С. Економічна безпека : навч. посібн. / П. В. Мельник, Л. Л.Тарангул; за ред. З. С. Варналія. – К. : Знання, 2009. – 647 с.

23. Воронова Л. К. Податкове право України / [Л. К. Воронова, М. П. Кучерявенко, Н. Ю. Пришва та ін.]. – К. : Правова єдність, 2009. – 485 с.
24. Гвоздецький В. Д. Організаційно-правові засади запобігання і протидії корупції в Україні : монографія / В. Д. Гвоздецький. – К. : „МП Леся”, 2011. – 592 с.
25. Гетманцев Д. О. Фінансово-правове зобов'язання як окрема категорія фінансового права : монографія / Д. О. Гетманцев. – Київ : Юрінком Інтер, 2011. – 368 с.
26. Головач А. В. Правове забезпечення діяльності органів податкової міліції України (законодавство, теорія та практика) / А. В. Головач, Д. Г. Мулявка, С. К. Гречанюк, В. Ф. Дзюбак. – Ірпінь : НУДПСУ, 2011.
27. Головіна В. П. Основи методики розслідування легалізації (відмивання) грошових коштів, здобутих злочинним шляхом, з використанням кредитно-банківської системи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 „Кримінальний процес і криміналістика; судова експертиза” / В. П. Головіна. – К., 2004. – 22с.
28. Гуцаленко Л. В. Державний фінансовий контроль : навч. посіб. / Л. В. Гуцаленко, В. А. Дерій, М. М. Коцупатрий. – Київ : ЦУЛ, 2011.
29. Доброскок О. В. Податковий контроль та його ефективність : навч. посіб. / О. В. Доброскок. – Київ : Алерта, 2012.
30. Додін Є. В. Митна злочинність : поняття та структура / Є. В. Додін // Митна справа. – 2010. – № 3 (69). – С. 17–29.
31. Доля Л. М. Проблема сьогодення – боротьба з легалізацією «брудних» грошей. Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика): навчальний посібник / Л. М. Доля. – К., 2004. – 253 с.
32. Дудник Л. М. Адміністративно-правове забезпечення діяльності податкової міліції щодо протидії фіктивному підприємництву : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук. : спец. 12.00.07 „Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” / Л. М. Дудник. – Ірпінь, 2008. – 20 с.
33. Дудник Л. М. Проблеми застосування кримінальної відповідальності за фіктивне підприємництво / Л. М. Дудник // Науковий вісник Національної академії державної податкової служби України (економіка, право). – Ірпінь, 2004. – № 4 (26). – С. 231–240.
34. Дудоров О. О. Проект КК України про відповідальність за «відмивання» доходів, одержаних злочинним шляхом: здобутки і недоліки // Міжнародний круглий стіл, присвячений пам'яті проф. К. Г. Федорова (12 травня 2000 р.). – Запоріжжя, 2016. – С. 236–244.
35. Економічна безпека : навч. посібн. / [О. Є. Користін, О. І. Барановський, Л. В. Герасименко та ін.]; за ред. О. М. Джужі. – К. : Вид. «Алеута»; КНТ; Центр навч. літ-ри, 2010. – 368 с.
36. Журавель В. А. Фіктивні підприємства у механізмі легалізації «брудних» коштів / В. А. Журавель, В. В. Білоус // Вісник Академії правових наук України. – 2004. – № 3 (38). – С. 169 – 180.
37. Журавель В. А. Розслідування легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом : наук.-практ. посіб. / В. А. Журавель. – Х. : ТОВ

„Одіссей”, 2005. – 312 с.

38. Загально-теоретичні основи протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом : монографія / Г. М. Бірюков, А. Г. Гриневич, Л. М. Дудник, Д. Й. Никифорчук. – Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2009. – 176 с.

39. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: у 3 кн. – К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2007. Кн. 1: Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки. – 424 с.

40. Закалюк А. В. Курс сучасної української кримінології: теорія і практика: у 3 кн.

– К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2007. Кн. 2: Кримінологічна характеристика та запобігання вчиненню окремих видів злочинів. – 712 с.

41. Звіт Державної служби фінансового моніторингу за 2015-16 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sdfm.gov.ua/>.

42. Ігнатів О. М. Протидія злочинності : поняття та сутність / О. М. Ігнатів // Юридична Україна. – 2009. – № 3. – С. 92–97.

43. Калінеску Т. В. Адміністрування податків: навч. посіб. / Т. В. Калінеску, В. О. Корецька-Гармаш, В. В. Демидович. – Київ : ЦУЛ, 2013. – 290 с.

44. Касьяненко Л. М. Відповідальність органів державної податкової служби при здійсненні контролю / Л. М. Касьяненко, М. М. Касьяненко // Науковий вісник. Збірник наукових праць Національної академії ДПС України. – 2004. – № 5(27). – С. 165-172.

45. Касьяненко Л. М. Організаційно-правові основи фінансового моніторингу у протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом : монографія / Л. М. Касьяненко, Г. М. Бірюков, І. Г. Бірюкова. – Ірпінь : НУДПСУ, 2012. – 150 с.

46. Касьяненко Л. М. Фінансово-правовий процес : монографія /Л. М. Касьяненко.

– Ірпінь : НУДПСУ, 2010. – 505 с.

47. Коваленко В. В. Профілактика економічної злочинності в Україні : концептуальні засади, організаційно-правові основи, проблеми управління : монографія /В. В. Коваленко. – Харків, ХНУВС, 2004. – 420 с.

48. Ковальчук А. Т. Фінансове право України. Стан та перспективи розвитку : монографія / А. Т. Ковальчук. – Київ : Парламентське видавництво, 2007. – 488 с.

49. Кодекс України про адміністративні правопорушення : науково-практичний коментар / Р. А. Калюжний, А. Т. Комзюк, О. О. Погрібний та ін. — К.: Всеукраїнська асоціація видавців „Правова єдність”, 2008. – 655 с.

50. Козіна А. А. Забезпечення податковою міліцією законності у сфері оподаткування: організаційно-правові аспекти повноважень та статусу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук. : спец. 12.00.07 „Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” / А. А. Козіна. – Х., 2005. – 20 с.

51. Конституція України : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>

52. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підручник /В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко. — К. : Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.

53. Користін О. Є. Відмивання коштів: теоретико-правові засади протидії та запобігання в Україні : монографія / О. Є. Користін. – К. : КНУВС, 2007. – 448 с.

54. Кравченко О. А. Тіньова економіка України: проблеми і шляхи подолання / О. А. Кравченко, О. М. Головченко // Труди ОПУ. – 2004. – № 1 (21). – С. 1 – 3.
55. Кримінально-процесуальний кодекс України : науково-практичний коментар / за заг. ред. В. Т. Маляренка, В. Г. Гончаренка. – Вид. п'яте, перероблене і доповнене. – К. : Юрисконсульт ; КНТ, 2008. – 896 с.
56. Кучерявенко М. П. Податкове право України : підручник / М. П. Кучерявенко. – Харків : Право, 2012. – 528 с.
57. Ліпкан В. А. Теоретико-методологічні засади управління у сфері національної безпеки України : монографія / В. А. Ліпкан. – К., 2005. – 350 с.
58. Лисенко В. В. Криміналістичне забезпечення діяльності податкової міліції: теорія та практика / В. В. Лисенко. – К.: Логос, 2004. – 324 с.
59. Литвинов О.М. Соціально-правовий механізм протидії злочинності в Україні (теоретичні та практичні засади) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. юрид. наук: спец. 12.00.08 „Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право” / О. М. Литвинов. – Дніпропетровськ, 2010. – 41 с.
60. Марко С. І. Попередження контрабанди та незаконного обігу підакцизних товарів / С. І. Марко, Ю. Б. Турчин // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2011. – № 1(2). – С. 192–201.
61. Мацелик Т. О. Адміністративний примус в діяльності органів державної податкової служби України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук. : спец. 12.00.07 „Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” / Т. О. Мацелик. – Ірпінь, 2005. – 18 с.
62. Мацелик М. О. Фінансове право : навч. посіб. / М. О. Мацелик, Т. О. Мацелик, В. А. Пригоцький ; за ред. д. ю. н., проф. В. К. Шкарупи. – Київ: Знання, 2011. – 815 с.
63. Мацелик М. О. Формування адміністративно-правового статусу особи в адміністративному праві України / М. О. Мацелик // Науковий вісник Національного університету ДПС України. – 2009. – № 2(45). – С. 185-189.
64. Мельник П. В. Податкова система України/ П. В. Мельник. – К.: Парламентське видавництво, – 2001. – 318 с.
65. Мельник П. В. Податковий потенціал регіонів : теорія, методологія, оцінка/ [П. В. Мельник, З. С. Варналій, Л. Л. Тарангул та ін.]. – Ірпінь : Національний університет ДПС України, 2008. – 234 с.
66. Мулявка Д. Г. Взаємодія Державної податкової служби України з правоохоронними органами (теорія та практика) : монографія / Д. Г. Мулявка, Л. О. Фещенко, С. К. Гречанюк. – Ірпінь : НУДПСУ, 2012. – 186 с.
67. Мулявка Д. Г. Організація використання інформаційних ресурсів ДПС України у протидії податковим правопорушенням : навч. посіб. / Д. Г. Мулявка, О. В. Атаманчук, Т. О. Рекуненко. – Ірпінь : НУДПС України, 2012. – 192 с.
68. Настільна книга слідчого / М. І. Панов, В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова та ін. – К. : Ін Юре, 2011. – 736 с.
69. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України : у 3 кн. / за заг. ред. В. Г. Гончаренка, П. П. Андрушка. – К.: ФОРУМ, 2009.
70. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – [4-те вид., переробл. та допов.]. – К. : Юрид. думка, 2010. – 1184 с.

71. Національна антикорупційна стратегія на 2011–2015 роки : Указ Президента України: від 21 жовтня 2011 року №1001/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 83. – С. 33, Ст. 3020.
72. Некрасов В. А. Виявлення легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом (оперативно-розшуковий аспект) : навч. посіб. / В. А. Некрасов, Л. В. Борець, С. Ю. Мироненко. – К. : Вид. дім „Скіф”, КНТ, 2008. – 88 с.
73. Орлюк О. П. Фінансове право : підручник / О. П. Орлюк. – Київ : Юрінком Інтер, 2010. – 808 с.
74. Панов М. М. Кримінальна відповідальність за незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків : монографія / М. М. Панов. – Х. : Право, 2009. – 184 с.
75. Планування податкових надходжень : теорія та практика: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Л.Л. Тарангул. – Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2011. – 339 с.
76. Пивовар Ю. І. Взаємодія органів міліції та органів фінансового контролю у протидії зловживанням і корупційним явищам у сфері державних закупівель / Ю.І. Пивовар // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – 2007. – № 15. – [Електр.ресурс].Режим доступу:
http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/bozk/2007/15text/g15_09.htm.
77. Погорецький М. А. Взаємодія слідчого й органу дізнання в процесі розслідування злочинів / М. А. Погорецький // Весы Фемиды. Науч.-практич. правовий журнал. – Симферополь, 2000. – № 1(13). – С. 13–17.
78. Погорецький М. А. Функціональне призначення ОРД у кримінальному процесі : монографія / М.А. Погорецький. – Х. : Арсіс, ЛТД, 2007. – 576 с.
79. Податковий кодекс України: постатейний комент : у 2 ч. / за ред. проф. М.П.Кучерявенка, ч. 2. – Харків : Право, 2011. – 1128 с.
80. Податковий кодекс у запитаннях і відповідях : конс. пров. фах. органів ДПСУ. -2-ге вид., допов. – Харків : Фактор, 2011. – 448 с.
81. Попова С. М. Організація податкового контролю: навч.-практ. посіб. / С. М.Попова, В. Д. Понікаров, О. В. Кожушко. – Київ : ЦУЛ, 2013.
82. Попович В. А. Кримінологічний аналіз способів ухилення від оподаткування як способів тінізації суспільно-економічних відносин / В. А. Попович // Економіка. – 2002. – № 3. – С. 3–5.
83. Порядок інформування Національного агентства з питань державної служби про осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, які звільнені у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційні правопорушення : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 р. № 1072 // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 204.
84. Порядок підготовки та оприлюднення звіту про результати проведення заходів щодо запобігання та протидії корупції : Постанова Кабінету Міністрів України: від 20.10.2011 р. №1094 // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 205.
85. Приймаченко Д. В. Митна політика держави та її реалізація державними органами / Д. В. Приймаченко. – Дніпропетровськ : Академія митної служби, 2006. – 332 с.
86. Проневич О. С. Організаційно-правові засади діяльності поліції (міліції)

- Німеччини, Польщі та України: порівняльно-правовий аналіз / О. С. Проневич. – Харків: ФОП Ніканова В.Б., 2011. – 510 с.
87. Проценко Т. О. Поняття та сутність організації адміністрування податків / Т. О. Проценко // Вісник Академії управління МВС. - 2008. - № 4. – С. 113-125.
  88. Протидія злочинам, що пов'язані з легалізацією доходів отриманих злочинним шляхом : науково-практичний посібник / [С. І. Ніколаюк, Д.Й. Никифорчук, А. Г. Семенчук та ін.]. – К.: КНТ, 2006. – 367 с.
  89. Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності: окремі криміналістичні методики : монографія / [В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова, В.А. Журавель та ін.] ; за ред. В. Ю. Шепітька. – Х.: Право, 2006. – С. 213–275.
  90. Романюк Б. В. У боротьбі з організованою злочинністю та корупцією важливі конкретні дії / Б. В. Романюк // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). – К., 2004. – № 9. – С. 18–33.
  91. Руденко О. О. Незаконна господарська діяльність – засоби запобігання та викриття / О. О. Руденко, С. І. Ніколаюк, Й. Д. Никифорчук. – К.: КНТ, 2009. – 160 с.
  92. Сабадаш В. П. Способи легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом / В. П. Сабадаш // Держава і право. – 2007. – Вип. 35. – С. 486–492.
  93. Савченко Л. А. Правові основи здійснення фінансового контролю органами державної податкової служби України / Л. А. Савченко, Л. М. Касьяненко // Ірпінськ : Національна академія ДПС України, 2005. – 228 с.
  94. Савченко Л. А. Правові проблеми координації фінансового контролю : монографія / Л. А. Савченко, Д. Л. Зима. – Київ, 2008. – 230 с.
  95. Смирнов Ю. Основним підґрунтям корупції залишається тіньова економіка / Ю. Смирнов // Урядовий кур'єр. – 2001. – 6 липня. – № 118.
  96. Сорек Рекомендацій Групи по розробці фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF). FATF 40 recommendations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/7/40/34849567.PDF>.
  97. Структура Департаменту боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.sta.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=89267&cat_id=89270&ctime=1198145703817.
  98. Сухачов О. О. Протидія злочинам у сфері банківського кредитування оперативно-розшуковими засобами: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 „Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність” / О.О. Сухачов. – Київ, 2011. – 20 с.
  99. Сухонос В. В. Прокуратура в системі державних органів України : монографія / В. В. Сухонос– Суми : ВТД „Університетська книга”, 2008. – 448с.
  100. Тарангул Д. О. Особливості та перспективи модернізації податкової служби України / Д. О. Тарангул // Науковий вісник. Збірник наукових праць Національного університету ДПС України. – 2009. - № 2(45). – С. 11-17.
  101. Турчин Ю. Б. Особливості детермінації контрабанди підакцизних товарів / Ю.Б. Турчинов // Митна справа. – 2011. – № 1(73). – С. 49–55.
  102. Фінансове право (у запитаннях та відповідях) : навчальний посібник / [Касьяненко Л. М., Цимбалюк А. В., Мельник О. П., Бригінець О. О. та ін.]. – Ірпінськ : Національний університет ДПС України, 2009. – 300 с.

103. Фінансовий словник / [уклад. А. Г. Загородній та ін.]. – К. : Знання, 2000. – 587 с.
104. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи : порівняльний аналіз, проблеми термінології : монографія / М.І. Хавронюк. – К. : Юристконсульт. – 2006. – 1048 с.
105. Хукаленко П.Т. Закон не має права бути „дірявим” / П. Т. Хукаленко // Фінансовий контроль. – 2005. – № 4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article?art_id=35047&cat_id=34409.
106. 142. Цимбал Г. П. Досвід боротьби з податковими злочинами зарубіжних країн/ Г. П. Цимбал // Науковий вісник Національної академії ДПС України. – Ірпінь, 2004. – № 5 (27). – С. 283–289.
107. Цимбал Г. П. Можливість використання результатів оперативно-розшукової діяльності при виявленні та розслідуванні податкових злочинів / Г. П. Цимбал // Науковий вісник Національної академії ДПС України. – Ірпінь, 2004. – № 3 (25). – С.213–218.
108. Цимбал Г. П. Необхідність взаємодії при виявленні і розслідуванні податкових злочинів / Г. П. Цимбал // Науковий вісник Національної академії ДПС України. – Ірпінь, 2003. – № 4 (22). – С. 224–231.
109. Цимбал П. В. Особливості виявлення, розкриття та розслідування злочинів у сфері оподаткування : монографія / П. В. Цимбал. – Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2009. – 450 с.
110. 146. Чигрина Г. Л. Перевірка заяв та повідомлень про злочини, передбачені статтями 212, 212-1 та 207 КК України : навчальний посібник / Г. Л. Чигрина., Д. Г. Мулявка, В. І. Марчук. – Ірпінь : НУДПСУ, 2008. – 172 с.
111. Шармар О. М. Актуальні питання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом / О. М. Шармар, А. М. Топола // Міжнародне співробітництво ОВС у боротьбі з транснаціональною злочинністю: тези доповідей міжнар. наук.-теорет. конф., Київ, 24 березня 2010 р. – К. : Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2010. – С. 249–251.
112. Шкарупа В. К. Дізнання та досудове слідство по податкових злочинах : навч. посібник / В. К. Шкарупа, П. В. Цимбал, Г. Л. Чигрина. – Ірпінь : Академія ДПСУкраїни, 2002. – 268 с.
113. Шкарупа В.К., Бригінець О.О. Оптимізація управління органами державної податкової служби України / В.К.Шкарупа, О.О.Бригінець // Науковий вісник Національного університету ДПС України. – 2008. – № 1 (40). – С. 138-143.
114. Шостко О. Ю. Протидія організованим злочинності в європейських країнах: монографія / О.Ю. Шостко. – Харків : Право, 2009. – 400 с.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Основний Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 7.12.2000 р. № 2121–III [Електронний ресурс].–Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=5&nreg=2121-14>.
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відповідальності за корупційні правопорушення : Закон України від 11.06.2009 р. №

1508-VI // Офіційний вісник України. – 2009. – № 53. – С. 31. – Ст. 1824.

4. Про державну казначейську службу України : Положення [Електронний документ]. – Режим доступу : <http://treasury.gov.ua/main/uk/publish/article/92828>.

5. Про Державну службу фінансового моніторингу України: Положення [Електронний документ]. – Режим доступу: http://www.sdfm.gov.ua/articles.php?cat_id=107&art_id=5314&lang=u.

6. Про Державну фінансову інспекцію України: Положення [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/73146>.

7. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом : Закон України від 18 травня 2010 р. № 2258-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=249-15>.

8. Про засади запобігання та протидії корупції : Закон України від 07.04.2011 № 3206-VI // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 108.

9. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 1. – Ст. 2.

10. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України санкцій за порушення законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму : Постанова Правління Національного банку України від 15.06.2011 № 192 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua/control/uk/index>.

11. Про затвердження Положення НБУ про здійснення банками фінансового моніторингу : Постанова НБУ від 14.05.2003 № 189 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 22. – Ст. 992.

12. Про міністерство фінансів України : Положення [Електронний документ]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=290714&cat_id=28093.

13. Про Концепцію державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю: Указ Президента України від 29 жовтня 2011 р. № 1000/2011 // Офіційний вісник України від 04.11.2011. – 2011 р. – № 83. – С. 29. – ст. 3019.

14. Про прокуратуру : Закон України [Електронний документ]. – Режим доступу : http://www.gp.gov.ua/ua/task_functions_gpu.html.

15. Про Службу безпеки України : Закон України [Електронний документ]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.

16. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>.

17. Цивільний Кодекс України : Закон України від 16.01.2003 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15>.

18. Податковий кодекс України : Закон України [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

19. Митний кодекс України : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

20. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квітня 2001 року № 2341- III // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 25-26. - Ст. 131.

21. Кримінально-процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

22. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України [Електронний документ]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=80731-10&p=1318837381033066>.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Професійна юридична система МЕГА-НаУ [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/> – Назва з екрана.

2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua/> – Назва з екрана.

3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. Урядовий портал [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/> – Назва з екрана.

4. Офіційний веб-сайт Державної служби фінансового моніторингу України [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <http://www.sdfm.gov.ua/index.php?lang=uk> – Назва з екрана.

5. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/control/uk/index> – Назва з екрана.